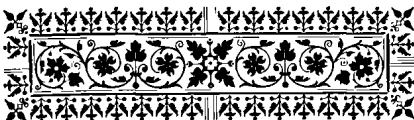

կոչ ընել: Նոյն ժամանակուան ծառայական դատաստանները չէին համարձակիր հզոր կայսրուհւոյն պաշտպանելոյն ձեռք կարկառել:

Ըրգեղնային կոմսն սպանողնանանթ մնաց. եւ Նոյն ժամանակները զազդելոյ մէջ ծագած խառնաշփոթութիւնք՝ ի սպառ մոռցընել տուին այս արիւնհեղութիւնը:

(Հարան-ի-ի)

ՄԵԼԻՍԻՍ

ՆՈՐԱՆՈՒՐԵ

Փարիզ Հնետուն Հետանդնի կայսեայ:

Լնցեալ ամիս Փարիզ եւ Լնտոնի մէջ շինուած հեռաձայնական հաղորդակցութիւնն սկսաւ գործել: Մասնէի նորագոյն օպերան Պորթ-Փարիզ ներկայացուած ժամանակ՝ Լնտոն թաղմութիւն ունկնդիրներուն ետեւ: Ասով միանգամայն տեսնուեցաւ՝ որ երաժշտութիւնն հեռաձայնի ձեռքը պնդեալ հեռու տեղեր ալ ամենայն ճշգրտութեամբ կը լսուի:

Պարսոյն սօտ անրագոյն անթիւնանք մը:

Ընցեալ ամսոյ 22 ին Բեդերսպուրկէն կը հեռագրուի որ Պարսոյն մօտերն շատ հարուստ նաւթահանք մը գտնուած է: Այս հանքն վերջին երկու հարիւր ունի մէջ ամէն որ 5000 տակառաշափ նաւթ կը քղէ: Եւ այնպիսի ստատիսթեամբ կը հոսէ՝ որ արդէն փոքրիկ գետ մը կազմուած է: Հազարաւորք կը գինին Պարսոյն՝ տեսնելու այն հոսանքն, որ տնտեսապէս ունի հոսանք մը պիտի ըլլայ այն ընկերութեան համար, որ զայն գտած է: Այս գիւտին առաջին հետեւութիւնն այն եղաւ՝ որ նաւթի գինն 30 առ հարիւր նուազեցաւ:

ՏՆՏԵՍԱՅԻՆ

Դռնաւտած իւզանկարն անորոգել:

Վառնատած իւզանկարին նախկին փայլը յառաջ բերելու համար պէտք չէ որ միայն ջնարակով օծենք, այլ բաւական է միայն հետեւեալ միջոցը: Իւզանկարն տափակ եւ ըստ բաւականի մեծ արկեր մէջ գիր. եւ գինեւոյ սպւռն մէջ թրջած բամբակեայ լաթով օծակէ: Ըոգիացմամբ յառաջ եկած գինեւոյ ոգւոյն գոլորշին ջնարակին հետ միանալով՝ դարձեալ փայլը կը նորոգուի, որ ոչ թէ փնացած՝ այլ միայն տկարացած էր: Քիչ մը վերջը պատկերը պայծառ, փայլուն եւ նոր ջնարակածի պէս կ'ըլլայ:

Դնդաւի արատը համար:

Կեռասի արատը ձեռքէ ու սպիտակեղէններէ հանելու համար գինեւորքի թթու թափելու է

արտօր վրայ. երբ արատն սկսի կարմրիլ՝ վրան ջուր հեղու եւ մինչեւ որ բոլորովին անհետանայ: Յառաջագոյն պէտք չէ երբեք ջուր գործածել: Այսպէս կը հանեն նաեւ թանաք արատը:

Մանկերուն յոցերը մոնկերան դիմ միջոց:

Ճանճերը խցերէն վառնելու մի միակ միջոցն է տան շորք կողմը տղենւոյ թիփեր տնկել: Երբ հետեւ թէ ծանծեան եւ թէ մեղուկներն այս տնկէս կը վառնան: Բայց ասով տղենւոյ թիփեր իբր պարտիզի զարդ կը դործածուին: Եւ ինչ զատիկ տնկելը դժուարին բան չէ: Իսկ սենեկաց համար կը յանձնուի՝ սոկնուշանի (Lilium auratum) ծիւղը. որ իւր զօրաւոր, բայց մարդուն հաճոյական հոտով ծախները կը վանէ: Lilium auratumը կարծիք եւ ճարտեսական շուշանն է, զոր առ հասարակ ամէն ճարտեսական առարկայից վրայ նկարեալ կը տեսնենք: Այս ծաղիկը կը յիշեցնէ մեզի՝ մեր սպիտակ շուշանն ու թրատակը (Amaryllis), որոնցմէ ծաղնականը քիչ մ'աւելի մեծ է: Այս տունին ի ճարս՝ առ հասարակ իբրեւ ծանծ'կան կը դործածուին:

Թղթալից քարներ:

Թուղթը կտոր կտոր կտրել՝ գրեթէ եղնգան չափ, եւ բարակ բարձի երեսի մէջ լեցուց: Թղթալից բարձերն ապա ժամանակներն աւելի զով եւ փեարեայ բարձերն աւելի լաւ կ'ըլլան: Լրագրաց հնացած թուղթն՝ իւր անհաճոյ հոտով բարձի չի յարմարի: Գորշ եւ սպիտակ թուղթն, հնացեալ նամակն եւ նամակածարներն կրնան դործածուիլ: Որչափ թուղթը ամր կտրուած է, այնչափ առաւել լաւագոյն կ'ըլլան բարձերը:

Դիմ կարասիք փայլեցընել:

Փոխանակ կահ կարասիքն ըստ սովորականին պարզ քարիւղով փայլեցընելու, լաւագոյն է՝ տաքցած քարիւղի մէջ քարիւղին 1/5 ին շափ սպիտակ երկրամմ լաւել: Այս խառնուրդը պարզէն ետեւ կրնայ կահ կարասիքը փայլեցընելու դործածուիլ: Կահ կարասիքը 24 ժամ անընդհատ տառակոյ լաթով շփուելով՝ դարձանալի փայլ կը ստանայ:

Պատկերաց շրջանակը մարմնը:

Ա՛ռ 5 կրամ անուշադրի ոգի եւ 40 կրամ ածառի ոգի եւ խառնէ: Ալտիկան մէջը թրջէ եւ ասով շրջանակը մեղմով շփէ:

Ուկիծրաց թնկոտ:

Երբ սոկերաց բեկմամբ միտակալ մասը յանկարծ անգործածանալ ըլլայ, եւ կամ ուկեր խաղալիք չունեցող մասն անընտան կերպով շարժի, միտ զնեկու եւ որ բեկեալ անդամ մինչեւ բժշկին դալը հաստատուն յենարան մ'անենայ: Երբեք զի սոկերաց խախտով յառաջ չգայ: Բեկեալ անգամները թաց լաթով պատեն՝ առաջին ազդու եւ գիրէն դարմանն է:

Զրոտահարութիւն:

Ա՛ռնէն աւելի երիտասարդներն ենթակայ են ցրտահարութեան, որուն պատճառը մեր մորթոյն փափկակալմութիւնն է: Երբ մէկին ընդունակ է ոչ ձեռնոցն եւ ոչ ձեռնամուշտանից օգուտ ունի:

Յաճախ ձեռքի եւ ոտքի մառառնելուն վերին երեսը, եւ երբեմն բութը ձեռքը կը ջրտաճարի, եւ կոշտ եւ ուռած ձեւ, եւ կապուտակարմիր գոյն կ'առնուի։ Սովորաբար ջրտաճարութենէ պատճառեալ այս ուռնցքները մինչեւ զարուն իրենց կապշտ գոյնը կը պահեն։ Շատ անգամայլ մորթը կը մորթի, եւ կը սկսի կամփիշ։ եւ ասով կ'սփիշ։ եւ գծաւարարոյժ վերքեր կը բացուին։ Յրտաճարութեան գեղձ բաւական միջոյ ունինք։ բայց գծաբաւարար միջոյ անվրէպ արդիւնք չունին։ Հետեւեալները կը յանձնենք։ 1. Ձեռքերն որունց մէջ 7—8 անգամ գինւայ զուտ ոգւով լուանայ։ 2. Ձեռքը թափուած եւ շորացած կաշւոյ տերեւները (իւր ափ մը) երկու լիւր ջրով եփելու է, մինչեւ որ ծորիւնը գորշ գոյն տաանայ։ յետոյ ձեռքերը մէջը դնելու է, մինչեւ որ ջուրը գաղանայ։ Պէտք է զայս շարաթներ շարունակել՝ օրը երկու անգամ ընելով։ 3. Չիտերեալ գարեջուրն եփելու է, մինչեւ որ սշարակի պէս թանձրանայ։ ասով ձեռքերն օծելու։ Քսան բամբակեղենք եւ լամբով կապելու է։ Անտա ամեն իրիկուն զոյս կըրկնել, առանձն սպեղանի տաք ջրով Տակցնելէն ետեւ։ 4. Ձեռքերը քարիւղով շփել։ 5. Գիւս նոր ջրտաճարած մասանց վնայ կապարաշուր դնել (լամբով)։ 6. Ճաթած վերքերն օրն երկու անգամ գինիի իւղով օծել եւ լամբով կապել։

Թոյց հողաթմափները շորցնելը։

Թոյց հողաթմափները շորցնելու է անշնաս շորցնելու համար՝ երանի անտառապէտ մը հետեւեալ պարզ եղանակը կ'առաջարկէ։ Հողաթմափներդ հանելէն ետեւ լեցուրգանալը շորգարանով։ Արասալը խոնաւութիւնը յիշեն ձգելու մեծ զորութիւն ունենալով։ Թոյց կտաշոյն խոնաւութիւնն իսկ եւ իսկ կը ծծէ։ Արասալը ծծելով՝ կ'ուռի, ուռնելով՝ չի թողուր որ կաշին կարկամի եւ կործանայ։ Հետեւեալ առտու վարասալը հանել, եւ կրպի կամ վարասանի քովը շորցնել, որպէս զի ուրիշ անգամ գործեալ գործածել կարենաւ։ Արջաթ շոր է վարասալը, այնչափ լուաղոյն է։

ՓՆԵՐԱԼՈՒՐԻԷ

Գերմանիոյ յեղանկը։

Պաշտօնական լրագիրն Գերմանիոյ «Reichsanzeiger» անցեալ տարւոյ Գերմանիոյ ազգահամարին արդիւնքը հրատարակեց այս օրերս։ Գերմանիայ, այս ազգահամարին համեմատ, Հելկոյանտն ի միտսին հաշուելով՝ ունի այժմ 49,422,828 բնակիչ։ Իսկ 1885ին ունէր 46,855,704 բնակիչ։ Աւանց Հելկոյանտը հաշուելով՝ վերջին հինգ տարւոյ մէջ 2,655-138 բնակիչ աճած է, որ է 5-7 առ հարիւր։

Ելնկարական մոց մը։

Նիւ-Եորքի Franklin-Experimental-Club ընկերութիւնը վերջերս իւր արտգարնը տօնից ձաշով մը, որ ամեն կողմանէ երկկարակալն էր։ Կերպիւններն երկկարակալութեամբ եփուած էին, երկկարակալութեամբ ոտքերն կը բացուէր, հակաթիւր էր խաշը, խահուն կ'էփուէր։ Սկսեալ վնայ երկ կարակալն փորքի կ'առնէր մը սեղանին վնայ վեր ի վայր կը շրջէին, եւ նոյն կապը գործած ուսած

սակաւաւակները կը հեռացընէր։ Ամենին ետքը ծաղիկ երկկարակալն ունէր մը տեղաց։ Սեղանի ժամանակ հեռու տեղ մը երաժշտութիւնը կը հնչէր քաղցրածայն, զոր բաղկեալը հեռաձայնի ձեռքը կը վայելէին։ Սեղանին զուխը կ'անգնած էր ֆրանքլինի արձանն, որ իւր մէջ ձայնադիր ժ'ուներ։ նալով՝ ի վերջոյ շնորհաւորական ճառ մ'արտասանեց։ Աւերող է բուն որ ճաշարանն երկկարակալն լուսոյ մէջ կը շաղարը։

Համբարտից խորհրդախումբ։

Բաւական ժամանակ է վեր իմացուցեալ որ Փարիզ վաճառուած հանքային ջրոց մեծ մասն խորհրդախումբ է։ Բազմաթիւ բժիշկներ իրենց հիւանդաց այլեւայլ հանքային ջրեր կը սահմանէին, բայց ի գործադրմէն իւրեանց կը տեսնէին թէ ամենեւին ազդեցութիւն չունին։ վերապէս այն ջրերը քիմիական լուծելով՝ խորհրդախումբները յերեւեալ ելան։

Բժշկաց այս խորհրդախումբները գտնելէն վերջը՝ բնականաբար հանքային ջրոց աւելի միտ դրուեցաւ։ Յայժմ եղած քննութիւնը կը ցուցնեն որ խորհրդախումբ հանքային ջրոց երեք տեսակ կ'ույ։ Նախ՝ բնական հանքային ջուրն արուեստական հանքային ջրով կը խառնուի։ Մշն խորհրդախումբները հետեւեալ եղանակաւ կը կատարէին խորհրդախումբը։ Նենգել ուղուած հանքային ջրոյն մէջ գտնուած ամեն աղերէն Սելէն ջրոյն մէջ (որուն համապարը լլարն ծանօթ է) կը լուծէին։ Ասով՝ քիմիական լուծմամբ յայտնուելէ կը խառնէին։

Խորհրդախումբներն երկրորդ տեսակն այն բնկերութիւններն էրեն, որոնց մեղքն է հանքային ջրոց աղերները։ Արովհետեւ Գաղղիոյ հանքաշրջող աղերներն օմանք երբեմն կը ցաթին կամ կը նուազին, մինչդեռ նոյն ջրոց հարկաւորութիւնը կամ նոյն կը մնայ եւ կամ կ'առաւելու, ուստի ընկերութիւնը մերձակայ՝ բայց նուազ յարգ սնեցող աղերներն օգնութիւն առնելով՝ կամ շէշելով եւ կամ իրենց խորհրդախումբն մասնակից եւ հաւտաարիմ խառնելովանց տակաւնելով կ'առաքեն, որոնք շէշելու մէջ փոխարեւով ի հրապարակ կը հանեն։

Գաղղիոյ ջրհորներու վարչութիւններէն մէկ քանին ուրիշ երկրորդ եղանակ մ'ունին, որով ոչ միայն մեծամեծ քաղաքաց բնակիչներն՝ այլ նոյն իսկ բժշկուելու համար հանքային ջրոց այցելութեան երկուցներն ալ կը խառնէ։ Գիտնեց որ Գաղղիոյ հանքաշրջող աղերներէն օմանք յանկարծ կը գաղթին. ուստի եւ բնակիւրոյ խորհրդախումբը ցաթած ջրհորներուն մէջ յարգ ջուռնցող ջրեր կը բերեն, եւ գաւաթներով կը շէշելով հիւանդաց կը մատակարարեն։ հանքաշրջող այլաթ խորհրդախումբն պատճառը Գաղղիոյ վաճառականութեան պայտանարանին մէջ հանքաշրջող վնայ հոկող բաժանմունք մը շրջապատն կը արուի։ Փարիզի Tempis լրագիրը բնէ թէ սկսած է մոմծուիլ այս հասակին շարեաց աւելն առնուլ, որ հազարաւոր հիւանդները գարաններ տեղ, մեծ միաս եւ գործած։